Dosarul nr. 3-4791/2024
2-24126024-12-3-06112024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

16 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Râșcani
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ina Pruteanu
Grefieri Cătălina Sîrbu, Ecaterina Mihailov, Ilie Crîjanovschi

examinând în ședință de judecată publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Radu, prin intermediul avocatului Sergiu Verebceanu, împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind anularea certificatului nr. ***** din 16 august 2024 și a deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate, obligarea emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate – grad accentuat,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 06 noiembrie 2024, reclamantul Ivan Radu, prin intermediul avocatului Sergiu Verebceanu, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind anularea certificatului nr. ***** din 16 august 2024 și a deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate, obligarea emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate – grad accentuat.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din 16 august 2024, Ivan Radu a fost încadrat în grad de dizabilitate - grad mediu, cauza dizabilității fiind indicată -

afecțiune generală, determinarea gradului de dizabilitate - repetat. Gradul de dizabilitate a fost stabilit pentru perioada de la 01 august 2024 fără termen.

Nefiind de acord cu decizia emisă, reclamantul a contestat-o în ordine prealabilă. Astfel, la 26 septembrie 2024, Ivan Radu a recepționat decizia nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate. Prin decizia menționată, s-a confirmat gradul de dizabilitate, ca fiind grad mediu.

De asemenea, s-a comunicat că, în concluziile respectivei decizii s-au reținut următoarele: în urma organizării procesului de verificare și control a actelor prezentate în dosar, în vederea stabilirii corectitudinii determinării gradului de dizabilitate, precum și a aplicării criteriilor de stabilire a deficiențelor funcțional-structurale și a capacității de muncă, s-a decis confirmarea deciziei de încadrare în grad mediu de dizabilitate.

Reclamantul a indicat că, potrivit art. 12 din Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, dizabilitatea la copiii în vârstă de până la 18 ani și la persoanele adulte este determinată de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (în continuare - Consiliul) sau structurile sale teritoriale, instituție subordonată Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Competențele de bază ale Consiliului sunt: a) determinarea dizabilității și a capacității de muncă a persoanei; f) întocmirea și eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului se aprobă de Guvern. Decizia de încadrare/neîncadrare în gradul de dizabilitate și alte acte administrative individuale emise de către Consiliu pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

Astfel, procedura de determinare a dizabilității este reglementată de art. 13 alin. (1) al aceluiași act normativ, dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte: a) formularul de trimitere al instituției medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament și reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcționale ale organismului, cauzate de boli, de consecințele unor traume sau patologii; b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări; (...). Factorii și criteriile de bază pentru determinarea dizabilității sunt determinate de art. 14.

Respectiv, la determinarea dizabilității se va ține cont de factorii medicali, psihopedagogia, habituali, profesionali, precum și de alți factori sociali. Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilității servesc: a) capacitatea de a studia și de a se instrui; b) capacitățile intelectuale și comportamentul; c) capacitatea de autoservire și de autoîngrijire; d) capacitățile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) și de adaptare situațională; e) capacitățile locomotorii și dexteritatea; f) capacitatea de muncă păstrată și capacitatea vitală a organismului; g) capacitatea

de participare la viața socială și profesională - determinată de deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

Reclamantul a afirmat că, potrivit actelor anexate la determinarea dizabilității, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă urma a stabili gradul accentuat, și nu mediu.

Totodată, reclamantul a precizat că, anterior, de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, în baza acelorași acte în privința lui Ivan Radu a fost stabilit gradul de dizabilitate: grad accentuat, iar în condițiile în care starea lui de sănătate nu s-a ameliorat, dar s-a înrăutățit, gradul de dizabilitate i-a fost atenuat.

Reclamantul și-a motivat cererea de chemare în judecată prin prisma prevederilor art. 5, art. 10, art. 11, art. 17, art. 19, art. 162, art. 165, art. 189 din Codul administrativ și art. 12, art. 13, art. 14 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Obiecțiile pârâtului:

La 10 decembrie 2024, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintate de către Ivan Radu ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică pârâtă a specificat că, potrivit Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018 cu privire la determinarea dizabilității, cu modificările operate ulterior, cap. I, pct. 2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului, Consiliul este instituție publică, subordonată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, unica abilitată cu funcții în domeniul determinării gradului de dizabilitate.

Potrivit art. 4 din același Regulament, Consiliul are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate, având ca obiectiv final facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

Potrivit art. 6 din același Regulament, Consiliul are următoarele atribuții: 1) asigură determinarea gradului de dizabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetățenilor sau în prezența acestora, la cerere; 2) stabilește circumstanțele/cauza dizabilității și perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate; 3) asigură analiza cauzelor dizabilității primare și recomandă măsuri de prevenire; 4) formulează recomandările generale privind necesitățile de reabilitare și incluziune socială ale persoanei cu dizabilități și asigură monitorizarea executării acestora de către instituțiile responsabile și persoanele cu dizabilități; 5) asigură obligatoriu, în procesul de determinare a gradului de dizabilitate, repartizarea aleatorie a dosarelor prin Sistemul informațional

automatizat, a persoanelor care solicită determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat;

Criteriile medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, sunt aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale si Familiei si Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013.

Autoritatea publică pârâtă a specificat că, potrivit art. 18 din același Regulament, Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate (în continuare - serviciu de control) este format din medici experți cu studii superioare la specialitatea medicină, inclusiv pediatrică și reabilitare, precum și din experți în asistență socială și psihopedagogie/psihologie.

Astfel, Serviciul de control are următoarele atribuții: a) verifică dosarele electronice distribuite aleatoriu prin intermediul Sistemului informațional automatizat, care conțin rapoarte de determinare a gradului de dizabilitate și alte documente relevante, în vederea stabilirii corectitudinii determinării gradelor de dizabilitate de către serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate, întocmește și eliberează decizia privind controlul determinării gradului de dizabilitate, prezentând concluzii și recomandări referitoare la măsurile legale care urmează a fi întreprinse; c) examinează contestațiile cetățenilor privind deciziile serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii contestațiilor, întocmește și eliberează decizia privind controlul determinării gradului de dizabilitate, prezentând concluzii și recomandări referitoare la măsurile legale care urmează a fi întreprinse.

Potrivit art. 19 din același Regulament, Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate este format din manageri de caz, experți cu studii superioare la specialitatea medicină, inclusiv pediatrică, reabilitare, și experți cu studii superioare în asistență socială, psihopedagogie.

Respectiv, s-a indicat asupra faptului că, decizia privind determinarea gradului de dizabilitate în cazul persoanelor adulte se emite în urma examinării dosarului de către managerul de caz, care consultă în mod obligatoriu asistentul social și reabilitologul, iar în cazul copiilor, consultă în mod obligatoriu psihopedagogul și reabilitologul, în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate, metodologia de lucru și criteriile de determinare a gradului de dizabilitate.

Mai mult, Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate exercită următoarele atribuții: a) determină gradul de dizabilitate primar/repetat, conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetățenilor, distribuite aleatoriu prin Sistemul informațional automatizat și în prezența cetățenilor, la solicitarea acestora sau la necesitate; n) examinează contestațiile persoanelor cu dizabilități/cetățenilor care nu sunt de acord cu deciziile/documentele administrative individuale eliberate de către Consiliu.

Potrivit art. 21 din același Regulament, Determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat se efectuează în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii și a dosarului la structura teritorială, inclusiv în Sistemul informațional.

De asemenea, autoritatea publică a precizat că determinarea gradului de dizabilitate se efectuează în baza dosarului persoanei, inclusiv a fișei de trimitere (formularul F-088/e), extraselor din fișele medicale de staționar, precum și datele din Chestionarul de evaluare a capacităților și performanțelor în activități de participare.

Chestionarul de evaluare a capacităților și performanțelor în activități de participare este elaborat în baza chestionarului WHODAS 2.0, aprobat de Organizația Mondială a Sănătății și se aplică respondenților pentru a înțelege mai bine dificultățile unei persoane legate de starea lui de sănătate, având ca scop identificarea barierelor și stabilirea ulterioară a unor factori facilitatori în vederea înlăturării acestora.

La adoptarea deciziei privind gradul de dizabilitate se ține cont de datele examenului clinic, gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, traume, rezultatele investigațiilor de laborator și instrumentale, datele supravegherii în dinamică a persoanei, eficiența măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale.

Decizia privind gradul de dizabilitate și recomandările privind activitățile și serviciile, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, se ia în baza criteriilor medicale de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei si Ministerului Sănătății nr. 12/70 din 28.01.2013.

Suplimentar, s-a indicat că pretențiile reclamantului privind anularea Deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024 emisă de către Serviciul de control și anularea certificatului nr. ***** din 16 august 2024, sunt neîntemeiate în contextul în care s-a stabilit faptul că, starea de sănătate a persoanei și gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, traume, care duc la limitări de activitate și restricții de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională în cazul adulților în vârstă aptă de muncă, sunt medii.

Totodată, s-a menționat că reclamantul nu a contestat procedura de examinare a gradului de dizabilitate, limitându-se doar la faptul că anterior a fost încadrat în grad accentuat de dizabilitate și nu indică temeiul de drept în baza căruia instanța de judecată ar putea anula decizia din 26 septembrie 2024, precum și temeiul legal care ar permite reexpertizarea cu examinarea repetată a fișei de trimitere (F-088) care are o valabilitate de 45 de zile de la data emiterii.

Autoritatea publică pârâtă a indicat că, instanța de judecată nu dispune de competență în substituirea autorității abilitate în determinarea dizabilității și

capacității de muncă, nedispunând de cunoștințe speciale în domeniu, iar unicul organ abilitat în vederea determinării gradului de dizabilitate este anume Consiliul Naționale pentru Determinarea Dizabilității și Capacității în Muncă.

În ședința de judecată, reclamantul Ivan Radu, reprezentat de avocatul Sergiu Verebceanu, a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentanta autorității publice pârâte, Rodica Cebanu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept indicate în referință.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea înaintată de Radu Ivan împotriva Consiliului Naționale pentru Determinarea Dizabilității și Capacității în Muncă cu privire la anularea actelor administrative defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.

(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1), (3) lit. a) și b) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

În speță, judecătorul reține că, la 18 septembrie 2024, Radu Ivan a depus cerere privind contestarea deciziei din 09 septembrie 2024 (f.d. 20 dosar administrativ). Respectiv, reclamantul a respectat procedura prealabilă până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ.

Prin decizia nr. ***** din 26 septembrie 2024, privind controlul determinării gradului de dizabilitate, s-a confirmat gradul de dizabilitate – grad mediu, în consecință s-a respins cererea prealabilă a reclamantului.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, precum și argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că în prezenta cauză părțile nu au invocat și nu au dovedit prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată de avocatul Sergiu Verebceanu, care dispune de o astfel de împuternicire conform mandatului anexat la materialele cauzei seria MA nr. *****, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată împotriva Consiliului Naționale pentru Determinarea Dizabilității și Capacității în Muncă cu privire la anularea actelor administrative defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ favorabil, întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ și, respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, cercetând materialele cauzei și ale dosarului administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea reclamantului Ivan Radu este întemeiată și urmează să fie admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sânt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Judecătorul ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art. 5 din Codul administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) din Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor

obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Conform art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ prevede expres că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și probatoriului administrat de participanții la proces, se atestă că la 31 iulie 2024, Ivan Radu a depus cererea-

acord privind evaluarea repetată, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislației. La cerere au fost anexate următoarele documente: buletinul de identitate; fișa de trimitere (formularul F-088/e); formularul nr. 6, completat și eliberat de structura teritorială de asistentă socială (f.d. 1-8 dosar administrativ).

La 16 august 2024, în baza actelor prezentate și a criteriilor de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte, a fost decisă încadrarea reclamantului în grad mediu de dizabilitate de la 01 august 2024, fără termen, conform certificatului nr. ***** (f.d. 13 dosar administrativ).

Nefiind de acord cu gradul de dizabilitate determinat conform certificatului nr. ***** din 16 august 2024, la 06 septembrie2024, Ivan Radu a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate (f.d. 16 dosar administrativ).

La 09 septembrie 2024, al doilea manager de caz, prin decizia nr. *****, privind examinarea contestației, a decis confirmarea gradului mediu de dizabilitate (f.d. 18 dosar administrativ).

La 18 septembrie 2024, nefiind de acord cu decizia din 09 septembrie 2024 a Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, reclamantul a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate (f.d. 20 dosar administrativ).

La 26 septembrie 2024, prin decizia nr. ***** privind controlul determinării gradului de dizabilitate, Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate, a decis confirmarea gradului mediu de dizabilitate de la 01 august 2024, fără termen.

Autoritatea publică pârâtă și-a motivat decizia nr. ***** din 26 septembrie 2024 prin prisma Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18.04.2018 cu privire la determinarea dizabilității, Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate cap. III p. 31 (criteriile de determinare a gradului de dizabilitate); a ordinului comun (MMPSF și MS al Moldova) cu privire la aprobarea criteriilor de determinare a dizabilității și capacității de muncă la persoanele adulte N12/70 din 28.01.2013; a criteriilo pentru afecțiuni osteoarticulare, compartimente - amputațiile; l-a încadrat pe reclamant în grad de dizabilitate pe termen nelimitat, conform anexei la ordinul Nr.105 din 01.12.2022, Ghid metodologic privind stabilirea termenului gradului de dizabilitate pentru 6 luni/2 ani/fără indicarea termenului, cap. III, alin. funcțiile neuro-musculo-scheletice și ale mișcărilor aferente/afectarea funcțiilor musculo-scheletice, p.1g.

Instanța de judecată reține că reclamantul nu este de acord cu certificatul nr. ***** din 16 august 2024 și decizia nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al

determinării gradului de dizabilitate și solicită obligarea emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate – grad accentuat.

Conform art. 51 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoanele cu dizabilități beneficiază de o protecţie specială din partea întregii societăţi. Statul asigură pentru ele condiţii normale de tratament, de readaptare, de învăţământ, de instruire şi de integrare socială.

Din actele cauzei și înscrisurile prezentate de participanții la proces în calitate de probe, s-a constatat că reclamantului Ivan Radu, la 04 august 2023, prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr *****, i s-a acordat gradul de dizabilitate accentuat, de la 20 iulie 2023 până la 01 august 2024 (f.d. 41).

La 16 august 2024, Ivan Radu a fost încadrat în grad de dizabilitate mediu de la 01 august 2024, fără termen, conform certificatului nr. ***** (f.d. 13 dosar administrativ).

Conform art. 2 din Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, în sensul prezentei legi, noţiunile principale se definesc după cum urmează: *persoană cu dizabilităţi* – persoană cu deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficienţe care, în interacţiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngrădi participarea ei deplină şi eficientă la viaţa societăţii în condiţii de egalitate cu celelalte persoane; *dizabilitate* – termen generic pentru afectări/deficienţe, limitări de activitate şi restricţii de participare, care denotă aspectele negative ale interacţiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) şi factorii contextuali în care se regăseşte (factorii de mediu şi cei personali); *capacitate de muncă* – raportul dintre posibilităţile biologice individuale şi solicitarea profesională; este determinată de abilităţile fizice şi intelectuale, precum şi de nivelul de integrare socioprofesională, care ţine de pregătire şi de experienţă.

Potrivit art. 60 din Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, legislaţia privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi se bazează pe Constituţia Republicii Moldova şi se constituie din prezenta lege şi alte acte legislative şi normative cu privire la măsurile de incluziune socială a persoanelor cu dizabilităţi. Statul deţine responsabilitatea pentru elaborarea politicilor naţionale de prevenire şi tratament al dizabilităţilor, de reabilitare, adaptare rezonabilă şi incluziune socială a persoanelor cu dizabilităţi, respectînd drepturile şi obligaţiile părţilor (ale statului, pe de o parte, şi ale beneficiarilor, pe de altă parte), asigură, în colaborare cu organele abilitate, cu organizaţiile responsabile şi nemijlocit cu beneficiarii, implementarea obiectivelor legale, stipulează drepturile şi obligaţiile părţilor.

Potrivit art. 12 din Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, dizabilitatea la copiii în vîrstă de până la 18 ani şi la persoanele adulte este determinată de Consiliul Naţional pentru Determinarea

Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă (în continuare – Consiliul) sau structurile sale teritoriale, instituţie subordonată Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale.

(2) Competenţele de bază ale Consiliului sunt:

a) determinarea dizabilităţii şi a capacităţii de muncă a persoanei;

b) întocmirea programului individual de reabilitare şi incluziune socială;

c) stabilirea circumstanţelor/cauzei care au condus la dizabilitate şi a duratei dizabilităţii;

d) stabilirea caracterului muncii şi a condiţiilor de muncă ale persoanei cu dizabilităţi;

e) asigurarea evidenţei electronice şi pe suport de hîrtie a persoanelor expertizate;

f) întocmirea şi eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate.

(3) Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Consiliului se aprobă de Guvern.

(4) Decizia de încadrare/neîncadrare în gradul de dizabilitate şi alte acte administrative individuale emise de către Consiliu pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

Conform art. 13 din Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte:

a) formularul de trimitere al instituţiei medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament şi reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcţionale ale organismului, cauzate de boli, de consecinţele unor traume sau patologii;

b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări;

c) în cazul persoanelor angajate în cîmpul muncii, formularul completat şi eliberat de instituţia în care persoana este angajată, care să conţină caracteristica persoanei şi a funcţiei deţinute, condiţiile de la locul de muncă, toate funcţiile vacante din cadrul instituţiei şi cerinţele faţă de acestea;

d) în cazul nou-născuţilor, al preşcolarilor, al elevilor şi al studenţilor, formularul completat şi eliberat, după caz, de serviciul de intervenţie timpurie, de serviciul asistenţă psihopedagogică, de instituţia preşcolară sau de instituţia de învăţămînt, care să conţină date privind starea sănătăţii persoanei, caracteristica persoanei şi a condiţiilor ei de studii, alte circumstanţe ale procesului instructiv-educativ;

e) în cazul persoanelor aflate la evidenţa structurilor teritoriale de asistenţă socială/structurilor responsabile de asistenţa socială şi protecţia drepturilor copilului din municipiul Chişinău şi din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, de asigurări sociale sau de ocupare a forţei de muncă şi care se prezintă la expertiză

pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat şi eliberat de structurile menţionate privind prestaţiile şi serviciile sociale de care persoana beneficiază.

(1^1) În cazul în care datele indicate la alin.(1) sunt disponibile în resursele informaţionale de stat şi pot fi furnizate în mod electronic, Consiliul sau structurile teritoriale ale acestuia vor accesa şi utiliza datele respective prin intermediul platformei de interoperabilitate.

(2) Instrucţiunea privind modul de determinare a dizabilităţii se aprobă de Guvern.

În conformitate cu art. 14 din Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, la determinarea dizabilităţii se va ţine cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum şi de alţi factori sociali.

Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilităţii servesc: a) capacitatea de a studia şi de a se instrui; b) *capacităţile intelectuale şi comportamentul; c) capacitatea de autoservire şi de autoîngrijire; d) capacităţile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) şi de adaptare situaţională; e) capacităţile locomotorii şi dexteritatea; f) capacitatea de muncă păstrată şi capacitatea vitală a organismului; g) capacitatea de participare la viaţa socială şi profesională – determinată de deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată*.

Conform art. 16 Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5%: a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 0-20%; b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale accentuate provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 25-40%; c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45-60%. Persoanele cu deficienţe funcţionale uşoare provocate de afecţiuni, defecte, traume şi avînd capacitatea de muncă păstrată într-

un interval procentual de 65-100% sînt considerate apte de muncă, respectiv nu sînt încadrate în grad de dizabilitate.

În cazul persoanelor care din cauza stării de sănătate nu îşi pot exercita în continuare activitatea conform calificării profesionale şi al persoanelor care nu deţin o calificare profesională sau nu sunt încadrate în câmpul muncii, Consiliul sau structurile sale teritoriale elaborează recomandări pentru exercitarea altor activităţi apropiate calificării pe care o deţin ori care nu necesită calificare profesională sau eliberează recomandări organelor teritoriale pentru ocuparea forţei de muncă şi instituţiilor de reabilitare solicitînd servicii de orientare, formare profesională, de reabilitare medicală, profesională, alte servicii prestate de instituţiile respective. Persoanele cu dizabilităţi care în procesul expertizării şi determinării dizabilităţii au primit recomandări privind serviciile de orientare şi formare profesională, de reabilitare medicală şi profesională sînt expertizate în mod repetat după perioada în care au beneficiat de serviciile respective.

În cazul persoanelor care au atins vârsta standard de pensionare şi, după caz, al persoanelor care din cauza unor dereglări funcţionale grave ale organismului nu sînt capabile să-şi exercite activitatea conform calificării pe care o deţin, nici să exercite o altă activitate care nu necesită calificare profesională, nici să-şi însuşească o nouă calificare prin orientare şi formare profesională, prin reabilitare medicală şi profesională, gradul de dizabilitate se determină pe baza criteriilor medico-sociale şi psihologice fără stabilirea capacităţii de muncă în valoare procentuală.

La persoanele adulte, dizabilitatea poate apărea ca urmare a: a) unei afecţiuni generale; b) unei afecţiuni congenitale sau din copilărie; c) unei boli profesionale; d) unui accident de muncă; e) participării la lichidarea avariei de la CAE de la Cernobîl; f) serviciului militar sau a celui special. Criteriile de determinare a dizabilităţii la persoanele adulte se aprobă printr-un ordin al Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale.

Până la expirarea termenului pentru care s-a stabilit reexpertizarea persoanei cu dizabilităţi sau în cazul gradelor de invaliditate fără termen, invaliditatea de gradele I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie.

Persoanele care deţin un grad de invaliditate fără termen au dreptul să se adreseze Consiliului pentru reexaminare şi determinarea dizabilităţii în conformitate cu noile criterii.

La 31 iulie 2024, reclamantul Ivan Radu a depus la Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cererea-acord, prin care a solicitat evaluarea repetată, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislației. (f.d. 1 dosar administrativ).

Prin raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. ***** din 16 august 2024 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, emis în privința reclamantului Radu Ivan, în rezultatul evaluării a fost stabilit gradul de dizabilitate: mediu; cauza dizabilității-afecțiune generală, dizabilitatea a fost stabilită pentru perioada de la 01 august 2024 fără termen. (f.d. 15-15 verso dosar administrativ).

Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din 16 august 2024, în baza raportului nr. ***** din 16 august 2024, în privința reclamantului Ivan Radu a fost stabilit gradul de dizabilitate mediu de la 01 august 2024, fără termen (f.d. 13 dosar administrativ)

În dezacord cu certificatul de încadrarea în grad de dizabilitate nr. ***** din 16 august 2024, reclamantul Ivan Radu s-a adresat către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu cerere de contestare, prin care a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate (f.d. 16 dosar administrativ).

Prin raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. ***** din 09 septembrie 2024 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, emis în privința reclamantului Radu Ivan, în rezultatul evaluării a fost stabilit gradul de dizabilitate - mediu; cauza dizabilității-afecțiune generală, dizabilitatea a fost stabilită pentru perioada de 01 august 2024 fără termen (f.d. 19-19 verso dosar administrativ).

Potrivit deciziei Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu nr. ***** din 09 septembrie 2024, ca urmare a examinării cererii de contestație reclamantului Ivan Radu cu privire la evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate, s-a confirmat gradul de dizabilitate mediu pentru perioada de la 01 august 2024, fără termen (f.d. 18 dosar administrativ).

În dezacord decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu nr. ***** din 09 septembrie 2024, reclamantul Ivan Radu s-a adresat către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu cerere de contestare, prin care a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate,(f.d. 20 dosar administrativ).

Prin raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. ***** din 26 septembrie 2024 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, emis în privința reclamantului Ivan Radu, în rezultatul evaluării a fost stabilit gradul de dizabilitate - mediu; cauza dizabilității-afecțiune generală, dizabilitatea a fost stabilită pentru perioada de 01 august 2024 fără termen (f.d. 23-23 verso dosar administrativ).

Potrivit deciziei Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu nr. ***** din 26 septembrie 2024, privind controlul

determinării gradului de dizabilitate, s-a confirmat gradul de dizabilitate mediu pentru perioada de la 01 august 2024, fără termen (f.d. 22 dosar administrativ).

Potrivit pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, aprobat în baza Hotărârii Guvernului cu privire la determinarea dezabilității nr. 357 din 18 aprilie 2018, Consiliul are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate, având ca obiectiv final facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilităţi.

Conform pct. 6 din Regulamentul menționat supra, Consiliul are următoarele atribuţii: 1) asigură determinarea gradului de dizabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetăţenilor sau în prezenţa acestora, la cerere; 2) stabileşte circumstanţele/cauza dizabilităţii şi perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate; 3) asigură analiza cauzelor dizabilităţii primare şi recomandă măsuri de prevenire; 4) formulează recomandările generale privind necesităţile de reabilitare şi incluziune socială ale persoanei cu dizabilităţi şi asigură monitorizarea executării acestora de către instituţiile responsabile şi persoanele cu dizabilităţi; 5) asigură obligatoriu, în procesul de determinare a gradului de dizabilitate, repartizarea aleatorie a dosarelor prin Sistemul informaţional automatizat, a persoanelor care solicită determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat; 6) asigură evidenţa electronică în Sistemul informaţional automatizat şi pe suport de hîrtie a persoanelor cărora li s-a determinat gradul de dizabilitate primar/repetat, generînd date statistice dezagregate, grad de dizabilitate, gen, vîrstă (inclusiv pe grupe de vîrstă la copii, adulţi, persoane în etate), locul de trai (inclusiv mediul de trai: urban, rural), recomandări etc.); 7) asigură elaborarea şi aprobarea unor formulare de raportare statistică şi generează date statistice dezagregate pe tip de dizabilitate conform Clasificărilor internaţionale recomandate de Organizaţia Mondială a Sănătăţii, grad de dizabilitate, mediu de trai, gen, vîrstă etc.; 8) efectuează schimbul de informaţii şi date cu alte autorităţi publice prin intermediul Sistemului informaţional automatizat sau pe suport de hîrtie, numai în cazurile lipsei interoperabilităţii Sistemului informaţional automatizat cu sistemele informaţionale ale acestora, în conformitate cu prevederile legislaţiei şi ale acordurilor semnate între părţi; 9) întocmeşte trimestrial, semestrial şi anual rapoarte de activitate şi statistice, care sînt plasate pe pagina web a Consiliului; 10) completează şi eliberează Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, precum şi Programul individual de reabilitare şi incluziune socială; 11) supraveghează şi coordonează activitatea serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate, serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, biroului de înregistrare şi arhivare şi a structurilor teritoriale; 12) reprezintă interesele instituţiei în relaţiile cu alte instituţii, organizaţii, inclusiv cu societatea civilă şi mass-media; 14) asigură buna activitate

a instituţiei, planificarea bugetară şi evidenţa contabilă; 16) asigură elaborarea materialelor ştiinţifico-metodice în domeniul de competenţă, a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate la copii şi a criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate la adulţi, în conformitate cu standardele internaţionale din domeniu, precum şi revizuirea periodică a acestora, pornind de la inovaţiile şi experienţa internaţională; 17) asigură elaborarea instrumentelor şi a ghidurilor metodice de punere în aplicare a criteriilor; 18) asigură elaborarea programelor de instruire şi formare a angajaţilor Consiliului şi conlucrează cu instituţiile de învăţământ superior cu profil medical, de asistenţă socială ori educaţionale în vederea organizării şi desfăşurării instruirilor şi formărilor profesionale ale angajaţilor; 19) reprezintă în instanţele judecătoreşti şi în alte organe interesele Consiliului; 20) asigură controlul asupra folosirii eficiente a mijloacelor bugetului de stat şi a mijloacelor speciale pentru funcţionarea regulamentară a Consiliului, precum şi asupra utilizării raţionale a bunurilor de proprietate publică aflate în gestiune, în corespundere cu legislaţia; 21) prelucrează doar datele indispensabile îndeplinirii atribuţiilor de serviciu, asigurînd confidenţialitatea, precum şi toate măsurile organizatorice şi tehnice indispensabile pentru protecţia datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii ori împotriva altor acţiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce priveşte riscurile de prelucrare şi caracterul datelor prelucrate, în conformitate cu legislaţia; 22) asigură elaborarea şi publicarea anuală a Compendiului statistic privind persoanele cu dizabilităţi în Republica Moldova. Prin ordine ale directorului Consiliului se aprobă regulamente, instrucţiuni, ghiduri pentru exercitarea atribuţiilor care îi revin.

Reieșind din conținutul pct. 21 din Regulament, determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat se efectuează în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii şi a dosarului la structura teritorială, inclusiv în Sistemul informaţional automatizat, în prezenţa persoanelor, la solicitarea acestora sau la necesitate.

Conform pct. 22 din Regulament, după distribuirea aleatorie a dosarului electronic, managerul de caz examinează dosarul şi persoana care solicită prezenţa/este invitată, la necesitate, în termen de până la 30 de zile de la data înregistrării cererii, cu consultarea în mod obligatoriu a experţilor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (asistentul social, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical – în cazul persoanei adulte; psihopedagogul, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical – în cazul copiilor), şi emite decizia, întocmeşte documentele respective în conformitate cu prevederile Instrucţiunii privind determinarea gradului de dizabilitate.

Potrivit pct. 23 din Regulament, la luarea deciziei privind gradul de dizabilitate, precum şi la stabilirea termenului, managerii de caz ţin cont de

recomandările experţilor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (asistentul social, psihopedagogul, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical) şi de eficienţa măsurilor de reabilitare medicală şi profesională, a serviciilor sociale, de formare şi orientare profesională, educaţionale. Încadrarea/neîncadrarea în grad de dizabilitate se decide de către managerii de caz, după consultarea în mod obligatoriu a experţilor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (asistentul social, psihopedagogul, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical), care examinează dosarul şi prezintă recomandări.

Potrivit pct. 24-25 din Regulament, rezultatele analizei documentaţiei şi decizia se înregistrează de către managerul de caz în Sistemul informaţional automatizat. Pornind de la gradul de dizabilitate, gravitatea deficienţelor funcţionale individuale cauzate de afecţiuni, traume, care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu funcţionarea psihosocială corespunzătoare vârstei la copii şi solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) la adulţi, experţii Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate stabilesc şi prescriu obligatoriu recomandări generale privind necesităţile persoanei cu dizabilităţi, sub formă de activităţi şi servicii din domeniile: medical, asistenţei sociale, educaţional şi ocupării în câmpul muncii, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, care sînt introduse în Sistemul informaţional automatizat la compartimentul „Programul individual de reabilitare şi incluziune socială” (formularul nr.2).

Conform pct. 26 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, decizia privind determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat al persoanei, precum şi actele emise sunt semnate electronic de către managerul de caz în Sistemul informaţional automatizat.

Conform pct. 27 din Regulament, controlul determinării gradului de dizabilitate este măsura de control pentru examinarea corectitudinii încadrării/neîncadrării în grad de dizabilitate a persoanelor şi se efectuează de către managerii de caz ai serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate, cu consultarea în mod obligatoriu a asistentului social, reabilitologului şi altor experţi din domeniul medical, iar în cazul copiilor – şi a psihologului din cadrul acestui serviciu, prin:

1) verificarea şi examinarea dosarelor electronice din Sistemul informaţional automatizat şi a dosarelor pe suport de hîrtie, a datelor/informaţiilor din acestea, inclusiv a dosarelor din arhivă, altor documente relevante prezentate de către biroul de înregistrare şi arhivare, persoane şi alte instituţii/autorităţi responsabile;

2) verificarea corectitudinii aplicării şi respectării de către experţii serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a prevederilor legale în domeniu, a

criteriilor de determinare a gradului de dizabilitate, a metodologiei de lucru în procesul de determinare a gradului de dizabilitate;

3) verificarea veridicităţii datelor/informaţiilor oferite de instituţii/ autorităţi responsabile de completarea şi eliberarea formularelor/ certificatelor/documentelor anexate la dosare;

4) invitarea, pentru verificare şi examinare, a persoanelor al căror dosar este supus controlului, precum şi a persoanelor contestatare, după caz, invitarea şi prezenţa persoanelor din cadrul serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate a Consiliului care au examinat dosarul, a persoanelor responsabile din cadrul instituţiilor/autorităţilor care au completat şi eliberat formularele/certificatele/documentele anexate la dosar.

Conform pct. 8 din Instrucțiunea privind determinarea gradului de dizabilitate, adoptată în baza Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018, prestatorul de servicii medicale iniţiază procedura de trimitere a persoanelor (cetăţenilor Republicii Moldova şi străinilor specificaţi la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova), inclusiv copiilor în vârstă de până la 18 ani, pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin întocmirea fişei de trimitere (formularul F-088/e, forma electronică completată în Sistemul informaţional automatizat „Asistenţa medicală primară” sau Sistemul informaţional automatizat „Asistenţa medicală spitalicească”), numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament şi reabilitare, în cazul în care sunt prezenţi indici evidenţi de dereglări funcţionale ale organismului, cauzate de boli, de consecinţele unor traume şi deficienţe care duc la limitări de activitate şi restricţii de participare, exprimate în raport cu funcţionarea psihosocială corespunzătoare vârstei, în cazul copiilor în vârstă de până la 18 ani, şi solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă), în cazul adulţilor în vârstă aptă de muncă.

În cazul persoanelor care se adresează pentru trimitere la determinarea gradului de dizabilitate repetat, instituţia medico-sanitară iniţiază din timp procedura, întocmind persoanei fişa de trimitere cu cel puţin 30 de zile lucrătoare până la expirarea perioadei pentru care a fost stabilit gradul de dizabilitate, indicate în certificatul de încadrare în grad de dizabilitate.

Instanța de judecată nu va reține argumentul reprezentantului pârâtului Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la faptul că, în contextul în care s-a stabilit faptul că starea de sănătate a persoanei și gravitatea deficiențelor funcționale individuale provocate de afecțiuni, traume, care duc la limitări de activitate și restricții de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională în cazul adulților în vârstă aptă de muncă sunt medii, respectiv se încadrează în grad de dizabilitate mediu.

Or, în raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr.
***** din 16 august 2024 și în raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți nr. ***** din 09 septembrie 2024, nr. ***** din 26 septembrie 2024, sunt descrise deficiențele funcționale și structurale la nivel de organe și sisteme conform mai multor criterii, fiind stabilit procentul păstrării capacității de muncă de 45% conform raportului din 16 august 2024 și 09 septembrie 2024, 50% conform raportului din 26 septembrie 2024, în toate cazurile fiind stabilit gradul mediu de dizabilitate în privința reclamantului Ivan Radu.

De asemenea, instanța reține că în raportul nr. ***** din 16 august 2024, pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă la adulți este indicat: *dereglări de statică şi mers, diagnostic - amputația traumatică a membrului inferior, nivel neprecizat, la pct. 5 din raport este indicat - deficiențe locomotorii medii. Totodată, la pct. 9 din raport este indicat că Ivan Radu* ***nu*** *este persoană cu afecțiune a aparatului locomotor (f.d. 15-15 verso, dosar administrativ).*

Referitor la raportul nr. ***** din 09 septembrie 2024 și nr. ***** din 26 septembrie 2024, instanța menționează în rapoartele respective lipsește argumentarea, concluzia managerului de caz, conform căror documente au fost evaluate deficiențele funcționale, fiind indicate de asemenea dereglări moderate de statică și mers, mers cu sprijin adăugat, baston și lipsa afecțiunii aparatului locomotor (f.d. 19-19 verso, 23-23 verso dosar administrativ).

În circumstanțele respective, instanța de judecată constată că, din rapoartele menționate nu poate fi stabilit cu certitudine cum anume autoritatea publică pârâtă a stabilit procentul păstrării capacității de muncă, precum și în baza căror criterii s-a apreciat gradul de dizabilitate al reclamantului. Cu atât mai mult că anterior, în privința reclamatului a fost stabilit gardul accentuat de dizabilitate, starea sănătății rămânând aceeași, or cauza dizabilității reclamantului este o afecțiune care nu se supune tratamentului, nefiind posibilă o ameliorare în cazul amputării unui membru.

Respectiv, se atestă că deciziile Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă specificate supra, sunt acte administrative nemotivate de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

În conformitate cu art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert.

Potrivit prevederilor art. 120 alin. (1) din Codul administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Instanța de judecată constată că, autoritatea publică pârâtă a încălcat principiul legalității prevăzut de art. 21 din Codul administrativ, or, la emiterea actelor administrative contestate autoritatea publică trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative, așa cum autoritățile publice nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Prin urmare, având în vedere prevederile legale enunțate supra și circumstanțele expuse, instanța de judecată constată că, la emiterea deciziei Serviciului de control al determinări gradului de dizabilitate din cadrul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. ***** din 26 septembrie 2024 și a certificatului de încadrare în grad de dizabilitate ***** din 16 august 2024, prin care reclamantului Ivan Radu i-a fost stabilit gradul mediu de dizabilitate pentru perioada de la 01 august 2024 fără termen, nu s-a stabilit starea de drept și de fapt și nu s-au indicat temeiurile legale în baza cărora au fost emise actele administrative contestate.

Din textul dispozițiilor legale citate, instanța de judecată reține că autorităților publice le revine sarcina de soluționare cât mai eficientă a problemelor ce țin de competența lor, într-o manieră transparentă, comprehensibilă și eficientă.

În context, se impune a fi specificat că, la determinarea gradului de dizabilitate se ține cont de factorii medicali, sociali, psihopedagogici, habituali, profesionali și personali, iar criteriile de bază pentru determinarea gradului de dizabilitate sunt: capacitatea de a studia și de a se instrui; capacitatea intelectuală și de comportament; capacitatea de autoservire și de autoîngrijire; capacitatea de comunicare (vedere, auz, vorbire) și de adaptare situațională; capacitatea locomotorie și de dexteritate; capacitatea de muncă păstrată și capacitatea vitală a organismului; capacitatea de participare la viața socială și profesională, determinată de deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

De asemenea, instanța consideră necesar de a menționa și faptul că, unul din temeiurile privind emiterea deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024 a fost indicat Ordinul comun al Ministerului Sănătății, Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova și al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 12/70 din 28 ianuarie 2013, cu privire la aprobarea criteriilor de determinare a dizabilității şi capacității de muncă la persoanele adulte.

Astfel, este de menționat că, potrivit Ordinului menționat supra, criteriile medicale de determinare a dizabilității şi capacităţii de muncă la persoanele adulte, are loc conform anexei nr. 1 şi Chestionarului de evaluare a capacităţilor şi performanţelor persoanelor adulte în activităţi şi participare, conform anexei nr. 2. Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității şi Capacității de Muncă şi structurile sale, în procesul de determinare a dizabilității şi capacității de muncă la persoanele adulte, se vor conduce şi vor aplica Criteriile şi Chestionarul specificat la pct. 1 din prezentul Ordin.

Decizia finală privind gradul de dizabilitate şi procentul păstrării capacității de muncă a persoanei expertizate, precum şi recomandările generale privind activitățile şi serviciile de care persoana cu dizabilități are nevoie în procesul de incluziune socială, care se înscriu în Certificatul de dizabilitate şi capacitate de muncă, şi în Programul individual de reabilitare şi incluziune socială, *constituie rezultatele raportării coeficientului (rezultatul evaluării efectuate conform Chestionarului de evaluare capacităţilor şi performanţelor persoanelor adulte în activităţi şi participare) la procentul capacității de muncă de bază (rezultatul aplicării Criteriilor medicale de determinare a dizabilității şi capacității de muncă la persoanele adulte).*

Expertiza medicală a capacității de muncă este o formă de asistenţă medico-socială care evaluează, prin metode şi tehnici specifice, deficiențele funcţional-structurale şi capacitatea de muncă a persoanelor cu diferite tulburări morfologice şi funcționale, în vederea stabilirii prestațiilor de asigurări sociale şi măsurilor de protecție din partea statului şi a societății. Această activitate este axată pe

recuperarea capacităţii de muncă persoanelor cu dizabilităţi, cu finalitate în integrarea (incluziunea) socioprofesională a acestora în viaţa activă a societății.

Particularitățile de ordin medical şi socioprofesional care intervin frecvent în evaluare fac uneori greu de aplicat standarde foarte precis definite. În acest sens, medicului expert, care realizează evaluarea, i se permite o anumită distanţare faţă de baremele stabilite, fără a încălca însă principiile şi actele normative aprobate. **În aceste situații, se impune expunerea cu claritate a motivelor care au condus la abordarea individualizată a cazului, fapt care la caz lipsește.**

Totodată, conform deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024, Ivan Radu a fost încadrat în grad de dizabilitate pe termen nelimitat conform anexei la Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale al RM nr. 105 din 01 decembrie 2022, cu privire la aprobarea Ghidului metodologic privind stabilirea termenului de dizabilitate pentru 6 luni/ 2 ani fără/ indicarea termenului/până la 18 ani în cazul copiilor.

Ghidul respectiv a fost adoptat în scopul sporirii calității serviciilor publice, acordate în cadrul Consiliului National pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, îmbunătățirii procedurii de determinare a dizabilității, reglementării și standardizării procedurii de stabilire a termenului de dizabilitate.

Astfel, *potrivit Ordinului menționat supra, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în procesul de determinare a dizabilității la adulți și copii se va conduce și va aplica prevederile prezentului Ghid.*

În context, potrivit pct. 6 și 7 din Ghid, se stabilește gradul de dizabilitate fără indicarea termenului, de la prima expertizare, în cazul adulților/copiilor până la 18 ani, pe baza Listei din Anexa la prezentul Ghid, în conformitate cu Criteriile de determinare a gradului de dizabilitate în vigoare, în următoarele situații: 1) dizabilitatea este cauzată de maladii fără potențial recuperator, cu dinamică staționară sau cu tendință de agravare, care afectează ireversibil starea de sănătate și funcționare, iar în cazul adulților și capacitatea de muncă, pentru care revizuirile periodice nu aduc elemente noi in pronosticul de recuperare; 2) **dizabilitatea este cauzată de traume, maladii cu deficiență/afectare completă și ireversibilă.**

Potrivit, listei situațiilor clinico-funcționale/afecțiunilor care permit stabilirea termenului de dizabilitate pentru 2 ani/*fără indicarea termenului*/ până la 18 ani în cazul copiilor, din anexa Ordinului nr. 105 din 01.12.2022, funcțiile neuro-musculo-scheletice și ale mișcărilor aferente, afectări musculo-scheletice, reclamantului Radu Ivan i s-a stabilit termenul de dizabilitate – fără termen, ca urmare a încadrării situației la categoria - situații clinico-funclionale cu afectarea mobilității în afecțiunile osteoarticulare congenitale sau dobândite lit. g) amputațiile de membre toracele (antebrat/brat/mână) sau de membre pelvine (coapsă/gambă/picior).

Instanța de judecată menționează că în speță s-a constatat cu certitudine, că reclamantului Ivan Radu i-a fost amputat piciorul la nivelul 1/3 medii inferioare gambei drepte, fiind o deficiență/afectare completă și ireversibilă, iar în baza deciziei Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. ***** din 26 septembrie 2024 și a certificatului de încadrare în grad de dizabilitate CI 2430576 din 16 august 2024, reclamantul a fost încadrat în gradul de dizabilitate mediu, cu indicarea cauzei: afecțiune generală, făcându-se trimitere la ameliorarea stării de sănătate (f.d. 11, 12).

Astfel, instanța de judecată constată că actele administrative contestate sunt neîntemeiate, iar prin ele reclamantul Ivan Radu este vătămat în drepturile sale cu privire la încadrarea în gradul de dizabilitate accentuat, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

Mai mult ca atât, se impune de amintit că potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr ***** din 04 august 2023, reclamantul a fost încadrat în grad de dizabilitate accentuat.

În acest sens, instanța notează că, în conformitate cu prevederile art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Daca autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. *O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod*. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract și circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate și echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură, în baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere și trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Termeni precum „poate” sau „este autorizat” în normele legale indică o astfel de latitudine. Respectiv, autoritatea trebuie să-și exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul. Totodată, instanța de judecată reiterează că, autoritatea publică nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Acțiunea administrativă trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită. Astfel, se reține că, autoritățile publice „trebuie” să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Prin urmare, administrația este obligată legal să își exercite discreția fără erori discreționare.

Concomitent se reține, că în toate cazurile din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere, puncte din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. La caz, urma a fi stabilit dacă decizia contestată conține un răspuns la aceste întrebări de ordin legal și bună administrație.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Mai mult, art. 16 din Codul administrativ legiferează că, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Subsecvent, în privința motivării actului administrativ, instanța denotă că, aceasta este o cerință inerentă a principiului legalității procedurale și substanțiale, care condiționează legalitatea actului administrativ. Motivarea trebuie să cuprindă considerentele de fapt și de drept, care determină emiterea actului administrativ în special defavorabil. Motivarea trebuie să fie una reală și bazată pe probe, și să ofere răspunsuri obiective în privința reflectării existenței cerințelor abstracte a bazei legale de autorizare la o tipologie faptică concretă subsumată acesteia. Preluarea doar a unor texte din lege în conținutul actului administrativ echivalează cu lipsa motivării.

Motivarea trebuie să ofere destinatarului actului administrativ și oricărui observator dezinteresat convingerea că intervenția autorității publice în drepturile persoanei este proporțională.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în acțiunea înaintată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de judecată constată că, acțiunile autorității pârâte sunt neîntemeiate, or, poziția reclamantului expusă în acțiunea înaintată și susținută în cadrul ședinței de judecată, este una fondată, care se bazează pe interpretarea legală a normelor de drept material.

În concluzie, instanța de judecată menționează, că Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă urma să emită actul administrativ individual favorabil privind confirmarea în privința reclamantului Ivan Radu a gradului de dizabilitate accentuat pentru perioada de la 01 august 2024 fără termen, cu eliberarea certificatului de încadrare în gradul de dizabilitate corespunzător.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, de judecată, în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În această ordine de idei, întru respectarea prevederilor legale sus-indicate, instanța va dispune anularea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din 16 august 2024 în privința lui Ivan Radu; anularea deciziei Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate în privința lui Ivan Radu.

Totodată, instanța de judecată concluzionează că, în speță urmează a fi admisă și pretenția reclamantului privind obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă de a emite actul administrativ individual favorabil privind determinarea gradului de dizabilitate accentuat în privința reclamantului Ivan Radu.

În opinia instanței de judecată, pârâtul nu a prezentat argumente plauzibile, coerente și convingătoare, în vederea motivării poziției sale și respingerii probelor administrate de reclamant pentru justificarea cerințelor înaintate.

Din considerentele expuse, instanța de judecată va admite acțiunea reclamantului, va anula decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. ***** din 26 septembrie 2024 și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate ***** din 16 august 2024, cu obligarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să emită actul administrativ individual privind determinarea gradului de dizabilitate accentuat în privința reclamantului Ivan Radu.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b), 225, 229, 232 din Codul administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite acțiunea depusă de Ivan Radu, prin intermediul avocatului Sergiu Verebceanu, împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind anularea certificatului nr. ***** din 16 august 2024 și a deciziei nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate, obligarea emiterii certificatului de încadrare în grad de dizabilitate – grad accentuat.

Se anulează certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din 16 august 2024 în privința lui Ivan Radu, d.n. *****, IDNP *****.

Se anulează decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. ***** din 26 septembrie 2024 privind controlul determinării gradului de dizabilitate eliberată de Serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate în privința lui Ivan Radu.

Se obligă Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă de a emite actul administrativ individual favorabil privind determinarea gradului de dizabilitate accentuat în privința reclamantului Ivan Radu, d.n. *****, IDNP *****.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
judecătorul Ina Pruteanu

Copia corespunde originalului.
Judecătorul Ina Pruteanu